

opusdei.org

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Životopis sv. Pavla

Svätý Otec vyzval
náboženských lídrov a
občianskych predstaviteľov, aby
spolupracovali na
znovunastolení pokojného
spolužitia a harmónie medzi
členmi rôznych komunít.
Predtým pokračoval v
rozprávaní o svätom Pavlovi.

24.09.2008

Vatikán (28. augusta, RV) – Veriaci sa včera predpoludním v Aule Pavla VI. vo Vatikáne stretli s pápežom Benediktom XVI., v rámci jeho generálnej audiencie. Katechézou Svätý Otec pokračoval v rozprávaní o svätom Pavlovi, apoštolovi národov a veľkom misionárovi, ktorého si Cirkev v tomto roku uctieva, pričom sa zameral na jeho životopis.

Pavol pochádzal z mesta Tarzus. Dostal hebrejské meno Šavol a vyučil sa za „výrobcu stanov“ (porov. Sk 18,3). Významné sú jeho tri misijné cesty, keď kázal o Kristovi v Anatólii, v Sýrii, Cilícii, Macedónii a v oblasti Stredozemného mora.

„Drahí bratia a sestry, v mojej poslednej katechéze pred prázdninami, pred dvomi mesiacmi na začiatku júla, som začal novú sériu katechéz, o sv. Pavlovi, pri príležitosti Roku sv. Pavla. Dnes by som chcel pokračovať. V prvej

katechéze som hovoril o svete, v ktorom vyrastal sv. Pavol. Dnes by som sa chcel zamerať na jeho životopis. Na budúcu stredu budem hovoriť o mimoriadnej udalosti, ktorá sa udiala na ceste do Damasku, keď sa sv. Pavol obrátil, čo bol základný zvrát v jeho živote a ktorý bol výsledkom jeho stretnutia sa s Kristom. Životopisné údaje nachádzame v Liste Filemonovi, v ktorom sa označuje za starého. V Skutkoch apoštolov, vo chvíli keď stál pri ukameňovaní Štefana, ho zasa označujú ako mladého. Podľa vtedajších princípov bol mladý človek považovaný keď mal okolo 30 rokov a starý bol ten, kto mal okolo šesťdesiatky. Zdokumentovanie roku narodenia sv. Pavla teda z veľkej časti závisí z historického datovania Listu Filemonovi. Podľa chronológie, z ktorej vychádzame aj pri oslavách Roku sv. Pavla, by sa mal narodiť okolo roku 8. V každom prípade sa narodil v meste Tarzus v Cilícii. Ono

bolo vtedy administratívnym strediskom tejto oblasti a 51 rokov p. K. tu bol prokonzulom Marcus Tullius Cicerone. O 10 rokov neskôr, v roku 41 bol Tarsus miestom prvého stretnutia Marca Antónia a Kleopatry. Pavol bol Židom, hovoril po grécky, aj keď mal meno pôvodne latinské. Po hebrejsky by sa teda volal Šavol a mal čestné rímske občianstvo.“

Pavol stál na hranici troch rozličných kultúr: rímskej, gréckej a židovskej a možno aj preto bol schopný takých plodných všestranných počinov a sprostredkovania kultúr. Venoval sa tiež manuálnej práci, zrejme po príklade svojho otca v remesle výrobcu stanov (porov. Sk 18, 3). Keď mal 12 až 13 rokov, odišiel do Jeruzalema a začal sa učiť prísnej tradícii, ktorá v ňom vzbudila veľkú horlivosť pre Mojžišov zákon. Na základe tohto učenia vnímal Pavol kresťanstvo ako hrozbu pre

ortodoxné židovstvo. Začal teda silno „prenasledovať“ Božiu Cirkev“ (Gal 1,13) až po dramatické stretnutie na ceste do Damasku, ktoré radikálne zmenilo jeho život. Odvtedy sa jeho život zmenil a stal sa z neho neúnavný apoštol evanjelia. Jeho apoštolskú činnosť“ možno rozdeliť do troch misijných ciest, na ktoré nadväzuje štvrtá, pri jeho odchode do Ríma, ako väzňa. Všetky sú vyrozprávané Lukášom v Skutkoch apoštolov. Pri týchto troch cestách treba odlíšiť“ najmä tú prvú, do Anatólie v dnešnom Turecku. Tak sa zrodila cirkev národov, cirkev pohanská a medzitým v Jeruzaleme začala diskusia, nakoľko boli títo kresťania pochádzajúci z pohanstva oprávnení vstúpiť aj do života a zákonov Izraela, aby mohli byť skutočne účastní na prisľúbeniach prorokov a na dedičstve Izraela. Pri riešení tohto základného problému, pri zrode budúcej Cirkvi, zasadol v Jeruzaleme tzv. Koncil apoštolov,

ktorý mal rozhodnúť o probléme, od ktorého závisel zrod všeobecnej Cirkvi. Rozhodnuté bolo nariadiť pohanom, ktorí konvertovali dodržiavanie Mojžišovho zákona (porov. Sk 15, 6-30): neboli teda podriadení židovským pravidlám, jedinou podmienkou bolo žiť s Kristom podľa jeho slova.

“Tretia misijná cesta mala začiatok ako vždy v Antióchii, stala sa miestom vzniku cirkvi pohanov, misie pohanov a bola tiež miestom, v ktorom sa zrodil názov “kresťania”. Tu nám po prvýkrát hovorí sv. Lukáš, že nasledovníci Ježiša boli nazývaní kresťanmi. Odtiaľ Pavol zamieril priamo do Efezu, hlavného mesta oblasti Ázie, kde pobudol 2 roky a rozvinul svoje učenie, ktoré tam našlo úrodnú pôdu. Z Efezu píše Pavol listy Solúnčanom a Korinťanom. Obyvatelia mesta však boli proti nemu poštvaní miestnymi striebrotepcami, ktorým sa

zmenšovali zisky kvôli slabnutiu kultu Artemidy (jej zasvätenému chrámu v Efeze, ktorý bol jedným zo siedmich divov antického sveta), kvôli čomu musel utiecť na sever. Znovu prechádzal cez Macedónsko, Grécko zrejme až do Korintu, kde pobudol tri mesiace a napísal slávny List Rimanom.”

Späť do Jeruzalema sa Pavol vrátil cez Macedónsko, Troadu, Milét, Týrus a Cézareu. Tu bol zatknutý na základe nedorozumenia – niektorí Židia považovali za pohanov iných Židov gréckeho pôvodu, ktorých Pavol voviedol do chrámu.

Očakávané odsúdenie na smrť bolo zastavené zásahom veliteľa kohorty. Pavol bol uväznený a pod vojenským dohľadom odvedený do Ríma. Rímski kresťania mu vyšli naproti na Appiovo Fórum a k Trom Tabernám, čo Pavla nesmierne potešilo a nadobudol „úfnosť“. V Ríme sa stretol so zástupcami židovského

spoločenstva a zveril sa im, že „pre nádej Izraela“ je spútaný reťazou (porov. Sk 28,20). Rozprávania evanjelistu Lukáša končí spomenutím dvoch rokov, strávených v Ríme v domácom väzení. Posledné roky apoštola Pavla sú zahalené rúškom tajomstva. Tradícia hovorí, že ho v Ríme z väzenia prepustili, následne uskutočnil ďalšie cesty a napokon bol pravdepodobne znovu uväznený a odvedený do Ríma. Ako prisľúbil Benedikt XVI., k Pavlovmu mučeníctvu sa vráti v niektorej z ďalších katechéz na generálnych audienciách. Dnešné rozprávania o jeho cestách je podľa jeho slov postačujúce na to, aby sme pochopili oddanosť sv. Pavla neúnavnému ohlasovaniu evanjelia, čeliac ťažkým skúškam, o ktorých hovorí v Druhom liste Korinťanom (porov. 1 Kor 11, 21-28). Napokon, je to on, kto píše: „Všetko robím pre evanjelium“ (1 Kor 9,23) a s absolútnou ušľachtilosťou si

robí „starosť o všetky cirkvi“ (2 Kor 11,28).

„Vidíme tu obrovskú zásluhu, ktorú je možno vysvetliť dušou skutočne odovzdanou svetlu evanjelia, v zaľúbení v Kristovi, dušou naplnenou hlbokým presvedčením, že je potrebné priniesť svetlu Krista, ohlásiť evanjelium všetkým. Toto sa mi zdá v tomto krátkom rozprávaní o cestách sv. Pavla najdôležitejšie: vidieť jeho zanieťenie pre evanjelium, chápať tak veľkosť, krásu a hlbokú potrebu evanjelia pre nás všetkých. Modlime sa, aby Pán, ktorý ukázal Pavlovi svoje svetlo a svoje Slovo, aby sa dotkol aj nášho srdca, aby aj nám ukázal jeho svetlo, aby sa aj našich srdc dotklo jeho Slovo a aby sme aj my mohli dať dnešnému svetlu svetlo evanjelia a skutočného Krista, po ktorých prahne.“

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/generalna-
audiencia-benedikta-xvi-zivotopis-sv-
pavla/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/generalna-audiencia-benedikta-xvi-zivotopis-sv-pavla/) (12.08.2025)